

Festivalul Mozart 2013 (2)

TINEREȚEA MUZICII DE CAMERĂ

(Elena Maria Șorban, muzicolog – 18 decembrie 2013)

„Flautul fermecat” a deschis nu numai Festivalul 2013, organizat la Cluj de Societatea Română Mozart, ci și seria concertelor camerale. „Flautul”, prezent ca prelucrare, dar și ca instrument. Capodopera mozartiană, concentrată în 10 transcripții de duo pentru flaut și oboi a răsunat în versiunea lui Seiya Ueno din Japonia și Ye Chang Jung din Coreea. Cei doi tineri artiști sunt laureați cu Premiul I și ai Premiului Societății Române Mozart la Concursul Internațional de Interpretare „Gh. Dima” (2011, respectiv, 2013), iar prezența lor în Festivalul Mozart denotă eficiența acestei formule organizatorice, care leagă cele două manifestări. Revenind la repertoriu: nu am reușit să aflu cine este iscusitul aranjor M. Goddard, care a făcut reușitele schițe din portretele personajelor principale... – flautul și oboiul, întruchipând parcă pe Prințul Tamino și Păsărarul Papageno, preluându-și unul de la celălalt, melodia principală a șlagărelor din Singspiel, evocând caractere de la serenitatea corului de preoți la ura Reginei Noptii. Rețeta performanței tinerilor interpreți? Două instrumente de calitate deosebită: un flaut și un oboi cu adevărat fermecate, realizate de constructori asiatici de ultimă generație, o agilitate spectaculoasă a fiecărui instrumentist și coordonarea desăvârșită a partenerilor.

Programul a continuat cu flautistul Seiya Ueno și pianista Aurelia Vișovan, prin Sonata în Si bemol major, KV 378 (317 d) de Mozart. Niciodată nu mi-a apărut atât de facilă această lucrare, ca și acum... Partea I a avut tipica piruetă de la joc spre dramatic, iar partea a doua s-a distins prin delicatețea ambelor instrumente și fluența poliritmiilor specific mozartiene; finalului i-a fost redată agilitatea instrinsecă. „O ce veste minunată” – prelucrare a colindului tradițional, oferită de cei doi artiști ca bis, evocând, pe alocuri, solemnitatea pașilor lui Mussorgski din „Expoziția” sa... O prelucrare minunată (repet retoric), realizată de tânărul compozitor Dan Variu.

Cvintetul cu pian, în Mi bemol major, KV 452 a reunit pe Ye Chang Jung (oboi), Răzvan Poptean (clarinet), Cătălin Lup (fagot), Gabriel Cupșa (corn), Aurelia Vișovan (pian) într-o concordie care înnobilează. Lucrarea, scrisă la vârsta de 28 de ani a lui Mozart, a avut interpreți de vârstă apropiată cu el – observație care, dusă mai departe, arată că Festivalul a ajuns acum, la a doua generație de muzicieni-interpreți – generație constituită prin însăși existența acestei manifestări.

De menționat că instrumentiștii suflători români din această seară au fost formați profesional de regretatul Prof.univ. Dr. Francisc László, fondatorul Societății Române Mozart și al Festivalului, căruia îi datorăm cu toții, atât de mult. Tot referitor la maeștri și la ideea de “a doua generație de interpreți mozartieni”, se cuvine remarcat că Aurelia Vișovan, care actualmente studiază la Viena, a fost discipola excelentelor profesoare stabilite la Cluj, specialiste în stilistica interpretativă mozartiană: regretata Gerda Türk, precum și Adriana Bera.

Intervalele recitalului au dobândit benefice semnificații: doamna Adriana Bera, președinta Societății Române Mozart a conferit domnului Eugen Albu, de la Qual Media, producătorul Festivalului, calitatea de membru de onoare al Societății. Apoi, doamna Adriana Bera și domnul Daniel Ardelean, ca reprezentant al sponsorului partener Digi 24 HD au oferit tinerilor artiști de pe scenă, diplome pentru „Activitate muzicală remarcabilă”.

Al doilea recital cameral a continuat sub semnul tinereții, prin violonista Friedericke Starkloff și pianista Alexandra Schmiedel, ambele din Germania. O seară specială prin multiple deschideri stilistice, începută cu Sonata în La major, KV 305, de Mozart – cu adevărat grazioso, cu un moment minore desăvârșit.

Lucrarea „Studiu pentru vioară solo – Cântec de leagăn pentru Salomé” (2010) de Jörg Widmann a avut un caracter experimental, redând pe parcursul celor 24 de așa-numite variațiuni, stări și zgomote specifice așteptării unui părinte care își adoarme copilul. Am apreciat frumoase momente în care vocea cristalină s-a adăugat sunetului viorii sau în care flajeoletele au avut o deosebită limpezime și dulceață a tonului.

Nu am mai ascultat nicicând o interpretare a Sonatei în La major de César Franck atât de luminoasă. Cred că efectul se datorează calității foarte bine stăpânite a unui vibrato cumpătat al violonistei, cu totul special în raport cu încadrarea stilistică a lucrării. Partea I a avut evidente sugestii impresioniste și dansante, recitativul a răsunat plin de blândețe, cu o aură metafizică parcă, iar finalul a dăruit o luminozitate exuberantă, cu sugestii de clopote. Sper să aud cu Friedericke Starkloff, cândva, și capodoperele lui George Enescu!...

Recitalul a fost realizat în colaborare cu Centrul Cultural German clujean. La bis, Berceuse de Wolfgang Marschner (compozitor contemporan, născut în 1926) a adus delectare pe fețele spectatorilor care au umplut sala – nu mai țin minte de când nu am văzut atâta zâmbet la un concert...